

TRIAGEREGLEMENT NOC*NSF

Inhoudsopgave:

- Artikel 1: Reglement
- Artikel 2: Seksuele intimidatie
- Artikel 3: Gedragsregels seksuele relatie
- Artikel 4: Klacht
- Artikel 5: Triagecommissie
- Artikel 6: Taken bevoegdheden van de triagecommissie
- Artikel 7: Werkwijze van het werk commissie
- Artikel 8: Opties klager

Artikel 1 - Reglement

1. Dit reglement is van toepassing op bij de triagecommissie ingediende klachten over seksuele intimidatie zoals gedefinieerd in de artikel 2 en 3. Het bepaalde in artikel 2 is op alle leden en begeleiders van een sportbond van toepassing, het bepaalde in artikel 3 is van toepassing op de begeleiders van een sportbond.
2. De definitie van seksuele intimidatie wordt mede bepaald door de als bijlage bij dit reglement bij sommige vormen van seksuele intimidatie opgenomen toelichting.
3. Dit reglement wordt vastgesteld en gewijzigd door het bestuur van NOC*NSF.
4. Onder sportbond wordt in dit reglement verstaan een sportbond die lid is van NOC*NSF.

Artikel 2 - Seksuele intimidatie

1. Seksuele intimidatie is elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als gedwongen of anderszins ongewenst wordt ervaren, waaronder mede begrepen seksueel misbruik.
2. Onder seksuele intimidatie, zoals vermeld in lid 1, zijn mede begrepen de in de artikelen 239 t/m 250 (Titel XIV: Misdriften tegen de zeden) van het Wetboek van Strafrecht strafbaar gestelde feiten, zoals hierna verkort weergegeven:
 - a. schennis van de eerbaarheid, zoals bedoeld in artikel 239 Wetboek van Strafrecht;
 - b. het aanstotelijk doen zijn voor de eerbaarheid van een afbeelding of voorwerp, zoals bedoeld in artikel 240 Wetboek van Strafrecht;
 - c. het verstrekken, aanbieden of vertonen van een afbeelding, voorwerp of gegevensdrager aan een minderjarige jonger dan zestien jaar, bevattende een afbeelding waarvan de vertoning schadelijk is te achten, zoals bedoeld in artikel 240a Wetboek van Strafrecht;
 - d. het verspreiden, openlijk tentoonstellen vervaardigen, invoeren, doorvoeren, uitvoeren of in bezit hebben van een afbeelding (of van een gegevensdrager bevattende een afbeelding) van een seksuele gedraging waarbij iemand, die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, zoals bedoeld in artikel 240b Wetboek van Strafrecht;
 - e. verkrachting, zoals bedoeld in artikel 242 Wetboek van Strafrecht;
 - f. het tegen de wil van een ander hebben van gemeenschap met een bewusteloze of geestelijk gestoorde, zoals bedoeld in artikel 243 Wetboek van Strafrecht;
 - g. het hebben van gemeenschap met personen beneden de twaalf jaar, zoals bedoeld in artikel 244 Wetboek van Strafrecht;
 - h. het hebben van gemeenschap met personen tussen de twaalf en zestien jaar, zoals bedoeld in artikel 245 Wetboek van Strafrecht;
 - i. het door geweld of bedreiging feitelijk aanranden van iemand's eerbaarheid, zoals bedoeld in artikel 246 Wetboek van Strafrecht;
 - j. het hebben van ontucht met een bewusteloze, geestelijk gestoorde of met een minderjarige jonger dan 16 jaar, zoals bedoeld in artikel 247 Wetboek van Strafrecht;
 - k. het uitlokken van minderjarigen tot achttien jaar tot ontucht door het doen van giften of beloften van geld of goederen, het misbruik maken van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht of anderszins door misleiding, zoals bedoeld in artikel 248a Wetboek van Strafrecht;
 - l. het ontucht plegen met een minderjarige, die de leeftijd van zestien jaar en nog niet de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt, zoals bedoeld in artikel 248b Wetboek van Strafrecht;
 - m. het opzettelijk aanwezig zijn bij het plegen van ontucht met minderjarigen jonger dan achttien jaar of bij het vertonen van afbeeldingen van dergelijke handelingen in een daarvoor bestemde gelegenheid, zoals bedoeld in artikel 248c Wetboek van Strafrecht;
 - n. het ontucht plegen met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige dan wel met zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, zoals bedoeld artikel 249 Wetboek van Strafrecht;
 - o. het bevorderen of opzettelijk teweegbrengen dat een derde ontucht pleegt met zijn minderjarige

kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige dan wel met zijn minderjarige bediende of ondergeschikte zoals bedoeld artikel 250 Wetboek van Strafrecht.

Met betrekking tot elk vermeld artikel uit het Wetboek van Strafrecht geldt dat er sprake is van seksuele intimidatie indien voldaan is aan de criteria welke in de wettekst van de desbetreffende artikelen zijn vermeld.

3. Seksuele intimidatie is een verboden gedraging. Dit verbod geldt voor een ieder die lid is van een sportbond. Voor leden die tevens begeleider bij dan wel werknemer van een sportbond of van een in de sportwereld werkzame rechtspersoon zijn, gelden naast de algemene regels met betrekking tot seksuele intimidatie tevens de in artikel 3 opgenomen gedragsregels.
4. De in dit reglement bedoelde seksuele intimidatie heeft betrekking op seksuele intimidatie welke heeft plaatsgevonden in relatie tot sportbeoefening binnen het verband van de sportbond. Van seksuele intimidatie is eveneens sprake wanneer degene die de seksuele intimidatie ondergaat ook buiten een sportaccommodatie ten opzichte van degene die de seksuele intimidatie toepast in een afhankelijkheidsrelatie verkeert.

Artikel 3 - Gedragsregels seksuele intimidatie

1. De sportbond hanteert ten aanzien van seksuele intimidatie de in dit artikel vermelde gedragsregels. Overtreding van deze gedragsregels levert een overtreding op in de zin van het Tuchtreglement seksuele intimidatie en kan op grond van dat reglement tuchtrechtelijk worden bestraft.
2. Met betrekking tot de begeleiders in de sport gelden de volgende gedragsregels:
 - a. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig voelt te verkeren. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
 1. het niet onmiddellijk stoppen (of doen laten stoppen) door feitelijke interventie van een klaarblijkelijke vorm van seksuele intimidatie waarvan de begeleider getuige is of waarvan hij op de hoogte wordt gesteld;
 2. het participeren in vormen van seksuele intimidatie of aanmoedigen van anderen daartoe;
 3. het door de begeleider in woord of gedrag scheppen van een seksueel of erotisch geladen sfeer (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving) of aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren;
 4. het door de begeleider op niet-functionele wijze bekijken van de sporter waarbij de aandacht is gericht op de geslachtskenmerken;
 5. het door de begeleider met seksueel gedrag ingaan op verliefde gevoelens, seksuele verlangens of fantasieën van een minderjarige sporter;
 6. het achterwege laten van hulp aan een slachtoffer of slachtoffers van een incident dat valt onder seksuele intimidatie;
 7. het niet of onvoldoende uitoefenen van begeleiderstaken rondom en tijdens een sportactiviteit waardoor gelegenheid ontstaat voor vormen van seksuele intimidatie, die met het juist uitvoeren van de begeleiderstaken hadden kunnen worden voorkomen;
 - b. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast en verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijk gestelde doel. De begeleider zal tijdens training(-stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer. In het kader van deze normen wordt als een overtreding beschouwd:
 1. het door de begeleider uitoefenen van dwang of op enigerlei wijze gebruik maken van het machtsverschil dat bestaat tussen hem en de sporter, met het kennelijke oogmerk de sporter tot seksuele handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of over te halen, of die te dulden;

2. het aangaan van een seksuele relatie met een minderjarige sporter met wie de begeleider op basis van kenmerken zoals leeftijdverschil, status, positie, sportrelatie (bijv. coach-sporter, fysiotherapeut-sporter) in een machtsongelijke relatie staat;
3. het zich onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of het naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privéruimtes, zoals douches, kleedkamers, toiletten, hotelkamers, kampeertenten en soortgelijke ruimtes, waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen als ware hij alleen en ongezien;
4. het door de begeleider verrichten van sporttechnische fysieke handelingen m.b.t. de sporter die niet tot zijn bekwaamheid en taken behoren en/of op dat moment niet geboden zijn;
5. het bij herhaling of op systematische wijze privé bij de begeleider alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen van een sporter, waarmee de begeleider een machtsongelijke relatie heeft, indien deze ontmoeting vanuit de begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid;
6. het door de begeleider op enigerlei wijze systematisch isoleren van een sporter van andere sporters en/of begeleiders of het systematisch realiseren van een één-op-één relatie tussen begeleider en sporter, zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn en/of zonder dat dit in overeenstemming is met kaderafspraken ter zake;
- c. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen begeleider en sporter die de leeftijd van 16 jaren niet heeft bereikt, zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
- d. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
 1. de sporter tegen diens wens naar zich toe trekken voor aanhalen, omarmen of kussen;
 2. zich tegen de sporter aandrukken;
 3. billen, borsten, of andere erogene zones aanraken onder het mom van functionele instructie;
 4. het negeren van wensen van de sporter om (ergens) niet te worden aangeraakt, ook al betreft dit een sporttechnisch juiste wijze van aanraken;
 5. het aanraken van de sporter of fysieke handelingen verrichten die niet binnen de taakstelling van de begeleider vallen;
- e. De begeleider onthoudt zich van seksueel getinte verbale intimiteiten. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
 1. grove seksueel getinte opmerkingen, schuine moppen;
 2. grapjes of ontboezemingen over andermans seksleven;
 3. (dubbelzinnige) opmerkingen met verwijzing naar iemands seksuele leven of geaardheid;
 4. niet-functionele vragen over het seksleven van de sporter;
 5. ontboezemingen over eigen seksleven of seksuele verlangens.
- f. De begeleider heeft de plicht de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken opdat zij hun werk goed kunnen doen. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
 1. het nalaten van het doen van melding bij het bevoegd gezag of indienen van een klacht bij de triagecommissie, van een incident of situatie waarvan de begeleider getuige is of kennis van heeft en waarvan hij redelijkerwijs had moeten weten dat het om seksuele

- intimidatie gaat en er niet van had kunnen uitgaan dat een ander dit zou doen;
2. het ontmoedigen of beletten van anderen (zoals een sporter of andere begeleider) om melding te doen of een klacht in te dienen, zoals bedoeld onder lid 1 van 2.f.;
 3. het niet meewerken aan de tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. seksuele intimidatie bij de kamer van seksuele intimidatie aanhangig is en waartoe hij door die kamer is opgeroepen, dan wel aan het vooronderzoek dat die kamer laat verrichten voorafgaande aan de behandeling in de kamer van de aangifte.
- g. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
1. de begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen aanbieden of geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen van erotische of seksuele aard;
 2. de begeleider accepteert geen erotische of seksuele tegenprestaties van de sporter als vergoeding voor het uitoefenen van de begeleiderstaak;
- h. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels door iedereen die betrokken is bij de sporter worden nageleefd. Indien hij gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze regels zal hij de betreffende persoon daarop aanspreken. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
1. het nalaten personen op hun gedrag aan te spreken die zich schuldig maken aan een vorm van seksuele intimidatie;
 2. het nalaten andere begeleiders op hun gedrag aan te spreken indien deze in het bijzijn van de begeleider of nadat de begeleider het ter ore komt, niet of onvoldoende ingrijpen of hebben ingegrepen bij een incident m.b.t. seksuele intimidatie.
- i. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.
- j. Een begeleider dient handelend op te treden bij gedragingen of in situaties die, ondanks dat ze niet in deze gedragscode met name als verbod staan genoemd, toch de sociale veiligheid van de sportomgeving in termen van seksuele intimidatie of grensoverschrijdend gedrag bedreigen.
3. Van een begeleider wordt in het bijzonder verwacht dat hij professioneel handelt en dat hij zich bewust is van zijn voorbeeldfunctie, dat wil zeggen dat hij handelt overeenkomstig de geldende standaard en opleiding, waarbij het er niet toe doet of de begeleider al dan niet een vergoeding voor zijn begeleiding ontvangt.

Artikel 4 – Klacht

1. Ieder lid van een sportbond kan over een haar of hem overkomen seksuele intimidatie, zoals bedoeld in de artikelen 2 en 3, een klacht indienen bij de triagecommissie. Indien de betrokkene de leeftijd van 16 jaar nog niet heeft bereikt, kan ook zijn wettelijk vertegenwoordiger de klacht indienen.
2. De klacht moet betrekking hebben op een ander lid van een sportbond.
3. Degenen die de klacht indient wordt in dit reglement 'klager' genoemd, degene tegen wie de klacht zich richt 'beklaagde'.
4. Een anoniem ingediende klacht wordt niet in behandeling genomen.
5. Een klacht moet schriftelijk bij de triagecommissie worden ingediend met vermelding boven het adres van 'Vertrouwelijk SI'. Het adres van de triagecommissie is: NOC*NSF, t.a.v. de triagecommissie, Postbus 302, 6800 AH Arnhem.
6. Een klacht moet uiterlijk twaalf jaar na de plaatsgevonden hebbende seksuele intimidatie bij de triagecommissie zijn ingediend.
7. De klacht bevat de volgende gegevens:
 - a. naam, adres, postcode, gemeente, telefoonnummer en e-mailadres van de klager;
 - b. naam, adres, postcode, gemeente en voor zover bekend de telefoonnummer en e-mailadres van de beklagde;

- c. een zo nauwkeurig mogelijk omschrijving van de feiten en omstandigheden waaronder de seksuele intimidatie heeft plaatsgevonden met een aanduiding van de aard van het incident, de sfeer, de gemoedstoestand van klager en beklaagde alsmede een omschrijving van de locatie en/of ruimte waar de seksuele intimidatie heeft plaatsgevonden;
 - d. naam, adres, postcode, gemeente en voor zover bekend de telefoonnummer en e-mailadres van personen die zelf getuige zijn geweest van de seksuele intimidatie en/of van personen die uit eerste hand over de seksuele intimidatie dan wel over de locatie, feiten en/of omstandigheden kunnen verklaren.
8. Indien klager dit wenst kan met betrekking tot de beklaagde bij het indienen van de klacht tevens opgave worden gedaan van andere leden van de sportbond ten aanzien van wie ook seksuele intimidatie zou hebben plaatsgevonden. Klager geeft daarbij een zo nauwkeurig mogelijk omschrijving van de feiten en omstandigheden waaronder die andere seksuele intimidatie(s) heeft/hebben plaatsgevonden.
 9. Indien de klacht niet volledig is kan de triagecommissie klager verzoeken de in lid 6 bedoelde gegevens alsnog te verstrekken alvorens de klacht in behandeling te nemen.
 10. Het indienen van een valse klacht levert een overtreding op die door de desbetreffende sportbond tuchtrechtelijk kan worden bestraft.

Artikel 5 - Triagecommissie

1. Een ingediende klacht wordt behandeld door de triagecommissie van NOC*NSF.
2. De triagecommissie bestaat uit zes leden.
3. De leden van de triagecommissie worden benoemd door het bestuur van NOC*NSF.
4. De benoeming van de leden van de triagecommissie geschiedt voor de duur van vier jaren, waarna de leden van de triagecommissie aansluitend eenmaal voor een periode van vier jaren kunnen worden herbenoemd.
5. Het bestuur van NOC*NSF is bevoegd leden van een triagecommissie te schorsen of te ontslaan.
6. De in het kader van de behandeling van een klacht aan de triagecommissie overgelegde stukken, waaronder de ingediende klacht en een schriftelijke reactie van de beklaagde, blijven in het bezit van de triagecommissie en worden niet aan derden, waaronder een tuchtcommissie of een commissie van beroep, dan wel aan de politie, een officier van justitie of een gerechtelijke instantie afgegeven.

Artikel 6 - Taak en bevoegdheden van de triagecommissie

1. De triagecommissie is bevoegd een klacht in behandeling te nemen en overlegt met de klager of zo ja welk vervolg door klager aan de klacht wordt gegeven. De triagecommissie kan klager behulpzaam zijn bij het kiezen van een mogelijk vervolg.
2. Indien naar het oordeel van de triagecommissie de seksuele intimidatie niet incidenteel heeft plaatsgevonden, kan de triagecommissie naar aanleiding van een ingediende klacht bevorderen dat door de daartoe betreffende sportbond, vereniging, personen en/of instanties preventieve of andere maatregelen worden genomen, die een herhaling van seksuele intimidatie kunnen voorkomen, in welk geval de triagecommissie derden mededeling kan doen over de klacht zonder daarbij de naam van klager en/of van de beklaagde te vermelden.
3. De triagecommissie handelt als een onpartijdige instantie. De leden van de triagecommissie doen naar aanleiding van ingediende klacht aan derden niet meer mededeling van namen, feiten en omstandigheden dan voor het doen van een noodzakelijke mededeling functioneel is.
4. Met toestemming van klager of diens wettelijk vertegenwoordiger is de triagecommissie, indien klager die keuze maakt, bevoegd om de klacht en de daarop betrekking hebbende stukken ter beschikking te stellen van de tuchtcommissie van de desbetreffende sportbond of van de tuchtcommissie van het Instituut Sportrechtspraak indien de sportbond bij dit Instituut is aangesloten, c.q. van een officier van justitie, dan wel van een arbitragecommissie of een mediator.

Artikel 7 - Werkwijze van de triagecommissie

1. Met inachtneming van het bepaalde in de leden 2 en 3 wordt een klacht behandeld door drie leden van de triagecommissie.
2. Indien de klacht is ingediend door een klaagster geschiedt de behandeling van de klacht bij voorkeur door twee vrouwelijke leden en één mannelijk lid van de commissie.
3. Indien de klacht is ingediend door een klager geschiedt de behandeling van de klacht bij voorkeur door twee mannelijke leden en één vrouwelijk lid van de commissie.
4. De leden die met de behandeling van een klacht zijn belast kiezen uit hun midden een voorzitter.
5. De triagecommissie behandelt een klacht op een door de triagecommissie zelf vastgestelde wijze.
6. De triagecommissie kan de beklagde van de ingediende klacht schriftelijk in kennis stellen en de beklagde om een reactie vragen. In dat geval geeft de triagecommissie een zorgvuldige samenvatting van de ingediende klacht.
7. De triagecommissie is niet gehouden een onderzoek naar de feiten en omstandigheden te doen noch om klager, beklagde of anderen te horen. De triagecommissie past geen hoor en wederhoor toe.
8. De triagecommissie hanteert voor het behandelen van een klacht een checklist op basis waarvan de ernst van de seksuele intimidatie kan worden vastgesteld.
9. Nadat de triagecommissie de ernst van de seksuele intimidatie heeft vastgesteld, geeft de triagecommissie klager informatie over de in artikel 8 genoemde vervolgmogelijkheden en kan zij, zonder daarbij te adviseren, klager behulpzaam zijn bij het kiezen van een gelet op de ernst van de seksuele intimidatie passend vervolg.
10. De triagecommissie beëindigt haar werkzaamheden nadat klager een keuze heeft gemaakt of wanneer klager de klacht intrekt. De triagecommissie beëindigt niet haar werkzaamheden indien het bepaalde in artikel 6 lid 2 toepassing vindt.
11. De triagecommissie kent geen mogelijkheid van beroep.

Artikel 8 - Opties klager

1. De middelen die de klager ingeval van seksuele intimidatie na het indienen van een klacht ter beschikking staan zijn:
 - a. een gesprek met de beklagde, al dan niet onder leiding van een derde;
 - b. mediation door een mediator van de sportbond of van het Instituut Sportrechtspraak, mits de beklagde daarmee instemt;
 - c. het doen van aangifte bij de tuchtcommissie van de bond of van het Instituut Sportrechtspraak indien de sportbond bij dit over het Instituut is aangesloten, in welk geval het Tuchtreglement van de desbetreffende sportbond of het Tuchtreglement seksuele intimidatie van het Instituut Sportrechtspraak van toepassing is. Het is niet mogelijk bij de tuchtcommissie van het Instituut Sportrechtspraak aangifte te doen indien met betrekking tot de seksuele intimidatie voordien mediation heeft plaatsgevonden, die geëindigd is in een vaststellingsovereenkomst.
 - d. het doen van aangifte bij de officier van justitie, in welk geval de wettelijke bepalingen van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering van toepassing zijn;
 - e. het aanhangig maken van een civiele vordering bij een rechtbank, dan wel bij de arbitragecommissie of commissie van adviseurs van het Instituut Sportrechtspraak of van de desbetreffende sportbond;
 - f. het verder doen behandelen van de klacht door het strategisch team van NOC*NSF.
2. Het bondsbestuur van de desbetreffende sportbond kan onafhankelijk van de door klager gemaakte keuze naar aanleiding van een klacht ordemaatregelen nemen.

TOELICHTING bij het TRIAGEREGLEMENT van NOC*NSF**Artikel 3 - Gedragsregels seksuele intimidatie**

2. De in dit lid opnieuw geformuleerde gedragsregels voor begeleiders in de sport zijn afkomstig van NOC*NSF. De toelichting bij dit artikel is opgesteld door NOC*NSF. Voor zover in deze toelichting wordt verwezen naar de gedragscode wordt daarmee de huidige gedragscode seksuele intimidatie van NOC*NSF bedoeld.

3. Toelichting bij artikel 3 lid 2 sub a.

Het zorgen voor een veilige omgeving en sfeer houdt met name in dat bij iedere begeleider een permanente verantwoordelijkheid ligt tot het onmiddellijk verbieden, (doen laten) stoppen of tegengaan van activiteiten die de omgeving waarin wordt gesport sociaal onveilig of vijandig maken of die schadelijke gevolgen hebben voor welke sportdeelnemer(s) dan ook. Activiteiten die hieronder vallen in het kader van deze gedragscode zijn alle vormen van seksuele intimidatie (zie definitie) en discriminatie vanwege geslacht, seksuele geaardheid, alsmede seksueel getinte inwijdingsrituelen (hazing).

Deze verantwoordelijkheid richt zich op alle sportactiviteiten, maar ook op alle activiteiten in voorbereiding op het sporten, na het sporten, of vanwege het sporten (zoals omkleeden, douchen, warming up, massage, blessurebehandeling, sportreizen, trainingen, stages, clinics, zomerkampen, toernooien in binnen- en buitenland, bonds/verenigingsfeesten).

Het niet ingrijpen als zich genoemde of soortgelijke sociaal onveilige activiteiten voordoen, wordt opgevat als een ernstig tekortschieten van de zijde van de begeleider.

Het entameren van en/of zelf meedoen aan bovengenoemde en soortgelijke activiteiten, wordt eveneens opgevat als een ernstig tekortschieten.

Toelichting bij artikel 3 lid 2 sub b.

Het in de waardigheid aantasten slaat op het onnodig uitoefenen van dwang, drang of gebruik maken van het machtsverschil tussen begeleider en sporter, om deze laatste tot gedragingen te bewegen of te dwingen die zowel sporttechnisch als humanitair redelijkerwijs niet van de sporter mogen worden gevraagd en/of geen onderdeel uitmaken van het concrete doel van de begeleiding. Hieronder vallen in het kader van deze gedragscode het opleggen of onderhouden van seksuele of erotisch geladen omgangsvormen of het opdringen van ongevraagde bemoeienis met het seksuele leven van de sporter, dan wel ontboezemingen over het seksuele leven van de begeleider.

Met het zich onthouden van onnodige privé bemoeienis wordt onder andere bedoeld dat de begeleider afziet van het systematisch maken van afspraken of leggen van contact buiten sportactiviteiten met degenen die hij begeleidt, afziet van het systematisch bij hem thuis uitnodigen van een sporter (en dan met hem alleen is), afziet van het op sportreizen, meerdaagse stages of kampen delen van dezelfde leefruimte zowel overdag als 's nachts met sportdeelnemers (met name de slaapkamers van de sporters), alsmede dat hij afziet van iedere relatievorm die sporttechnisch niet noodzakelijk is. De begeleider ziet tevens af van het geven van privileges of aparte aandacht aan een sporter waardoor deze een uitzonderingspositie krijgt t.o.v. andere sporters en van hen en andere begeleiders geïsoleerd wordt en daardoor in een onnodig grote afhankelijkheidsrelatie tot de begeleider komt te staan.

Gereserveerd en met respect omgaan houdt ten eerste in dat de begeleider de sporter niet onnodig claimt en isoleert van de omgang met andere sporters en begeleiders. Dit sluit aan bij het zich terughoudend opstellen ten aanzien van het privéleven van de sporter, zoals beschreven in de uitwerking van artikel 2 van deze gedragscode.

Het respectloos en/of opdringerig gedrag van de begeleider hoeven niet allemaal onderdeel te vormen van seksueel intimiderend gedrag, maar zijn daarentegen wel negatieve ontwikkelingen die het gevaar van het optreden van seksuele intimidatie vergroten.

Gereserveerd en met respect omgaan houdt ten tweede in dat de sporter zich veilig kan voelen in de ruimtes waar hij zich begeeft, dat zijn privacy gewaarborgd is en sociale controle niet is uitgesloten. Vanuit de positie van de begeleider betekent dit onder andere dat hij en de sporter bij voorkeur niet met z'n tweeën alleen reizen, maar met meerdere sporters of begeleiders; dat de begeleider en sporter niet op dezelfde kamer slapen; dat de sporter niet onnodig in een situatie wordt gebracht waarin hij lang alleen moet zijn met de begeleider; dat waar mogelijk de begeleiding tussentijds wisselt, zodat niet langdurige één-op-één relaties ontstaan tussen begeleider en sporter; dat de begeleider niet onaangekondigd en zonder toestemming van de sporter de hotelkamer of kleedkamer betreedt waarin zich de sporter bevindt; dat de begeleider geen situaties creëert waarin hij alleen in een afgesloten ruimte is met de sporter, tenzij dat sporttechnisch niet anders kan of zelfs geboden is (bijv. bij (para-)medische hulp); dat de begeleider niet middels welke gegevensdrager dan ook opnames maakt en/of verspreidt van activiteiten van de sporter die een privé karakter hebben, zoals douchen, omkleeden, toiletbezoek; dat de begeleider zich niet opdringt aan de sporter op momenten dat hij geen begeleider is.

Artikel 3 lid 2 onder b.6 is strikt genomen geen vorm van seksuele intimidatie. Toch is deze vorm van isolatie van de sporter hier opgenomen omdat uit onderzoek blijkt dat de kwetsbaarheid van de sporter hiermee zeer groot is. In isolatie kan bij uitstek het proces van grensoverschrijdend gedrag en feitelijke seksuele intimidatie plaatsvinden. Artikel 3 lid 2 onder b.6 is daarom een preventieve norm en wijkt daarmee wat af van de andere artikelen. Dit kan worden voorkomen door het artikel meer toe te spitsen op het al dan niet voorkomen van erotische of seksuele toenadering tijdens zo'n afspraak, hoewel de hele context van deze gedragscode toch als helder moet worden verondersteld.

Toelichting bij artikel 3 lid 2 sub c.

Dit artikel is terug te vinden in het Wetboek van Strafrecht, onder andere in artikelen 244 en 245. Het wordt hier verder niet toegelicht. De in dit lid verwoorde norm is uitgebreider dan de in artikel 3 lid 2 onder g. en h. verwoorde normen en levert bij overtreding tevens een tuchtrechtelijke overtreding op.

Toelichting bij artikel 3 lid 2 sub d.

Uitgangspunt is dat de begeleider ervoor dient te zorgen dat het lichamelijk contact met de sporter zich beperkt tot hetgeen sporttechnisch noodzakelijk en functioneel is en binnen de taken van de begeleider ligt. Dit contact is dus van professionele aard en dient dusdanig te worden uitgevoerd dat het geen twijfel laat bestaan over de achterliggende sporttechnische overwegingen. Tevens dient het in overeenstemming te zijn met hetgeen de sporter als wenselijk beschouwt. Naast deze rechtstreekse toepassing van de gedragsregels moet men bij de beoordeling van gedrag niet blind zijn voor de momenten dat begeleider en sporter elkaar minder formeel treffen, zoals in de juichstemming na een gewonnen wedstrijd, een peptalk in de kleedkamer, napraten in de kantine, kampioensfeest, etc. In de wijze van sanctioneren zal rekening moeten worden gehouden met de context waarbinnen het gedrag plaatsvindt alsmede met het verschil in zwaarte van gedragingen. Zo is het te lang vasthouden van een hand van een andere zwaarte dan de geslachtsdelen aanraken, en weegt het omarmen na de wedstrijd waarin men kampioen wordt anders dan in de context van een verenigingsfeest. In alle gevallen echter is het de sporter die ervaart of het gedrag seksueel intimiderend is en zal de begeleider, ondanks het wat minder formele karakter van bepaalde situaties, er rekening mee dienen te houden dat ook dán machtsverschillen een rol spelen en bijgevolg hij verantwoordelijk blijft voor het bewaken van grenzen zoals deze in deze gedragscode zijn verwoord. Het mee laten wegen van de context bij het beoordelen van een bepaald gedrag (waartegen een klacht is ingediend) is een verantwoordelijkheid van de tuchtrechters.

Toelichting bij artikel 3 lid 2 sub e.

Dit artikel is rechtstreeks ontleend aan de definitie van seksuele intimidatie in de sport en spreekt voor zich.

Toelichting bij artikel 3 lid 2 sub f.

Het beschermen van de sporter is reeds aan de orde gekomen bij de behandeling van art. 1, waaronder ook de bescherming tegen (de gevolgen van) seksuele intimidatie wordt begrepen. Artikel 8 geeft expliciet de legitimering voor juist deze vorm van bescherming en het in gang zetten van een klachtprocedure naar aanleiding van overtredingen ertegen.

De verplichting tot samenwerken ter behartiging van de belangen van de sporter, begint met het vereiste dat de begeleider melding doet bij het bevoegd gezag van incidenten die vallen onder seksuele intimidatie. Voorts wordt van de begeleider verwacht mee te werken aan de tuchtprocedure en de tenuitvoerlegging van tuchtrechtelijke uitspraken.

Het niet melden of niet samenwerken zoals hierboven bedoeld, doet ernstig afbreuk aan het in stand houden van een veilige sportomgeving.

Toelichting bij artikel 3 lid 2 sub g.

Met “tegenprestaties” worden geen sporttechnische prestaties bedoeld. De trainer kan een sporter bijvoorbeeld een trainingsvrije dag beloven of op taart trakteren indien deze in de training een nieuw persoonlijk record loopt. De tegenprestaties die in dit artikel worden bedoeld hebben betrekking op seksuele intimidatie en zijn van erotische of seksuele aard.

Toelichting bij artikel 3 lid 2 sub h.

Dit artikel is in een andere formulering terug te vinden in de bedoeling van artikel 1 van de gedragscode: het actief voorkomen of stoppen van enige vorm van fysiek of sociaal schadelijk gedrag, waaronder alle vormen van seksuele intimidatie, daarmee bijdragend aan een veilige sportomgeving. Artikel 10 stelt voorts dat de begeleider degene aanspreekt die de regels van de gedragscode (of Wetboek van Strafrecht) niet naleeft. Dit aanspreken moet niet alleen letterlijk worden opgevat, maar kan ook inhouden dat de begeleider een klacht bij de triagecommissie indient.

Toelichting bij artikel 3 lid 2 sub i.

De begeleider is verantwoordelijk voor het (doen) naleven van deze gedragscode. In de gevallen dat er gedragingen zijn die weliswaar niet met name zijn genoemd, maar kennelijk of naar zijn oordeel in strijd zijn met het streven en in stand houden van een veilige sportomgeving, berust bij de begeleider onverminderd de verplichting tot ingrijpen. Artikel 11 van de gedragscode beschrijft niet alleen de verplichting daartoe, maar geeft de begeleider ook de steun om in gevallen waarin concrete regels ontbreken, maar hij naar eigen oordeel getuige is of hoort van gedrag dat in strijd is met de bedoeling van de gedragscode, in te grijpen.